

СУСПІЛЬСТВО. 2023. Вип. 57. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-85>.

2. Вараксіна О.В., Яблунівський С.В. Управління виробничим потенціалом – важливий інструмент підвищення конкурентоспроможності підприємства. *ЕКОНОМІКА ТА СУСПІЛЬСТВО*. 2021. Вип. 32. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-32-47>.

3. Музиченко А.О. Методичні підходи до аналізу прибутку та рентабельності підприємств агробізнесу. *ЕКОНОМІКА ТА СУСПІЛЬСТВО*. 2026. Вип. 83. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-83-146>.

4. Халатур С.М., Клименко С.С. Імплементация цифрових технологій у процесі антикризового управління сільськогосподарських підприємств *АГРОСВІТ*. 2025. № 8. С. 69-77. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2025.8.69>.

Сирцева С.В.,

канд. екон. наук, доцент,

доцент кафедри обліку і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв

АНАЛІТИЧНІ ІНСТРУМЕНТИ ОЦІНКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

У сучасних умовах розвитку економіки результативність діяльності суб'єкта господарювання значною мірою визначається ефективністю системи управління та якістю інформаційного забезпечення управлінських рішень. В умовах посилення конкуренції, нестабільності ринкового середовища та зростання вимог до фінансової прозорості підприємств особливого значення набуває використання сучасних аналітичних інструментів для оцінки результатів діяльності суб'єкта господарювання. Саме економічний аналіз забезпечує формування інформаційної бази для оцінювання ефективності використання ресурсного потенціалу підприємства, визначення фінансового стану та виявлення резервів підвищення результативності діяльності.

Оцінка результативності діяльності суб'єкта господарювання ґрунтується на системі взаємопов'язаних показників, які характеризують рівень прибутковості, ліквідності, фінансової стійкості, ділової активності та ефективності використання активів підприємства. Інформаційною основою проведення аналітичних процедур виступають дані бухгалтерського обліку та фінансової звітності, які забезпечують

користувачів необхідною інформацією для прийняття управлінських рішень [1]. Достовірність та повнота облікової інформації безпосередньо впливають на якість аналітичних висновків і ефективність управління діяльністю підприємства.

Одним із найважливіших інструментів оцінки результативності діяльності є фінансовий аналіз, який дозволяє дослідити структуру активів і джерел їх формування, оцінити ліквідність, платоспроможність, фінансову незалежність та рентабельність підприємства. Застосування системи фінансових коефіцієнтів сприяє визначенню ефективності використання фінансових ресурсів, оцінці рівня фінансових ризиків та виявленню негативних тенденцій у діяльності суб'єкта господарювання. Особливого значення фінансовий аналіз набуває в процесі стратегічного управління підприємством, оскільки дозволяє оцінити перспективи подальшого розвитку та обґрунтувати напрями підвищення ефективності діяльності [2].

Важливим напрямом оцінки результативності діяльності є аналіз фінансових результатів підприємства. Дослідження динаміки доходів, витрат і прибутку дозволяє оцінити ефективність господарської діяльності, виявити фактори, що впливають на формування фінансових результатів, та визначити резерви зростання прибутковості підприємства. При цьому особливого значення набуває аналіз структури витрат, оскільки саме рівень витрат значною мірою визначає конкурентоспроможність суб'єкта господарювання та рівень його фінансової стійкості.

Суттєву роль у системі аналітичного забезпечення управління відіграє факторний аналіз, який дозволяє визначити вплив окремих чинників на зміну результативних показників діяльності підприємства. Використання методів факторного аналізу забезпечує можливість оцінки впливу виробничих, фінансових та організаційних факторів на формування прибутку, рентабельності та інших показників ефективності діяльності. Це сприяє підвищенню обґрунтованості управлінських рішень та формуванню ефективної системи управління підприємством.

У сучасних умовах цифровізації економіки важливого значення набуває автоматизація аналітичних процедур. Використання сучасних програмних продуктів та інформаційних систем дозволяє забезпечити оперативність обробки інформації, підвищити точність аналітичних розрахунків та своєчасно виявляти негативні тенденції у діяльності підприємства [3]. Автоматизовані аналітичні системи забезпечують можливість комплексного аналізу великих обсягів інформації, що сприяє підвищенню ефективності управління діяльністю суб'єкта господарювання.

Застосування аналітичних інструментів дозволяє суб'єктам господарювання своєчасно виявляти негативні тенденції у діяльності,

оцінювати ефективність використання ресурсів та обґрунтовувати управлінські рішення [4]. Систематичне проведення економічного аналізу сприяє підвищенню фінансової стійкості підприємства, зміцненню його конкурентних позицій та забезпеченню стабільного розвитку.

Отже, аналітичні інструменти є важливою складовою системи управління діяльністю суб'єкта господарювання. Їх використання забезпечує комплексну оцінку результативності діяльності підприємства, сприяє виявленню проблемних аспектів функціонування та формуванню обґрунтованих управлінських рішень. В умовах динамічного розвитку економічного середовища застосування сучасних методів економічного аналізу та автоматизованих аналітичних систем є необхідною умовою підвищення ефективності діяльності та забезпечення конкурентоспроможності підприємства.

Список використаних джерел

1. Олексюк О. І. Технологія оцінки результативності діяльності підприємства. *збірник наукових праць черкаського державного технологічного університету. серія: економічні науки*. 2016. № 2(22). DOI: <https://doi.org/10.24025/2306-4420.2.22.2009.88465>.

2. Ткачук Н., Василенко К. Теоретичні аспекти комплексної оцінки результатів діяльності підприємства. *Економіка та суспільство*. 2025. № 71. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-147>.

3. Пономарьов В. Д. Формування системи показників ефективності діяльності підприємства. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2024. № 87. С. 110-121. DOI: <https://doi.org/10.18664/btie.87.322935>.

4. Грибовська Ю. М., Кононенко Ж. А. Застосування інформаційних систем в управлінні підприємством. *ЕКОНОМІКА ТА СУСПІЛЬСТВО*. 2023. Вип. 47. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-84>.